

Toxoplasma in de varkenshouderij:

bestrijding van knaagdieren noodzakelijk

Knaagdieren blijken een centrale rol te spelen bij de infectie van varkens met de kattenparasiet *Toxoplasma gondii*. Dit blijkt uit een studie die op een aantal biologische veehouderijbedrijven in ons land is uitgevoerd door Wageningen Universiteit & Research Center in samenwerking met het Belgische Pasteur Instituut. De resultaten van dit onderzoek worden binnenkort gepubliceerd in het wetenschappelijke tijdschrift *Veterinary Parasitology*. In Dierplagen Informatie treft u alvast de essentie van de onderzoeksresultaten aan:

Het afgelopen jaar is er onderzoek gedaan op een drietal biologische varkensbedrijven met een geschiedenis van ratten- en muizenoverlast. Er werd met behulp van moleculaire technieken gekeken of op de bedrijven aanwezige ratten en muizen besmet waren met de parasiet. Dat was het geval bij 10.3% van de bruine ratten (*Rattus norvegicus*), 6.5% van de huis-

muizen (*Mus musculus*) en 14.3% van de bosmuizen (*Apodemus sylvaticus*). Naast knaagdieren, bleken ook insecteneters besmet: bij 13.6% van de huisspitsmuizen (*Crocidura russula*) werd de parasiet eveneens aangetroffen. Het is de eerste keer dat een besmetting van deze diersoort met *Toxoplasma* wordt gerapporteerd.

Wering en bestrijding essentieel

Het belang van een goede bestrijding wordt duidelijk uit de gegevens van de varkens die op de bedrijven aanwezig waren. In het begin van de studie waren tussen de 8 en 17% van de biologische varkens met de parasiet besmet, zo bleek uit onderzoek van hun bloedmonsters. Na een vier maanden durende professionele bestrijdingscampagne waren de varkens bij twee van de drie bedrijven vrij van de parasiet *Toxoplasma gondii* en waren de varkens bij het derde bedrijf een stuk minder besmet.

Dit onderzoek toont aan hoe belangrijk professionele ongediertebestrijding is voor de voedselveiligheid. Besmette varkens leiden tot besmet varkensvlees. Wanneer dit varkensvlees onvoldoende wordt verhit, en toch door consumenten wordt opgegeten kan dit leiden tot gezondheidsproblemen. Met name bij zwangere vrouwen kunnen zich problemen voordoen: de parasiet *Toxoplasma gondii* kan ernstige gevolgen hebben voor ongeboren kinderen, door het optreden van spontane abortus, hersenafwijkingen of ernstige oogproblemen op latere leeftijd. Goede ongediertebestrijding op boerderijniveau kan een bijdrage leveren aan een vermindering van de besmettingen in varkensvlees, waardoor uiteindelijk minder mensen ziek zullen worden.

Professionele bestrijder hard nodig!

De uitkomsten van dit onderzoek zijn belangrijk voor bestrijdingstechnici. Hoewel veehouders op hun eigen bedrijf ongedierte mogen bestrijden, pakt dit niet altijd goed uit. Door de drukke werkzaamheden vergeten zij soms het belang van wering en preventieve maatregelen, waardoor muizen- en rattenplagen kunnen optreden. Sommige veehouders nemen de daardoor optredende economische schade (voedselopname door ongedierte) en overige risico's (bijvoorbeeld het ontstaan van brand door doorgeknaagde elektriciteitsleidingen) voor lief. Echter, nu blijkt dat er ook risico's voor directe ziekteoverdracht van knaagdier naar vee zijn. Deze risico's kunnen gevaarlijk zijn voor de voedselveiligheid. Dit is een extra reden voor veehouders om bij het optreden van dierplagen een professionele bestrijder in de arm te nemen. Daarnaast blijft het benadrukken van het belang van preventieve maatregelen belangrijk.

Literatuur:

Kijlstra A, Meerburg B, Cornelissen J, De Craeye S, Vereijken P, Jongert E.
The role of rodents and shrews in the transmission of *Toxoplasma gondii* to pigs.
Vet Parasitol. 2008 Oct 1;156 (3-4): 183-90. [Epub 2008 Jun 3].

Bastiaan Meerburg van de WUR